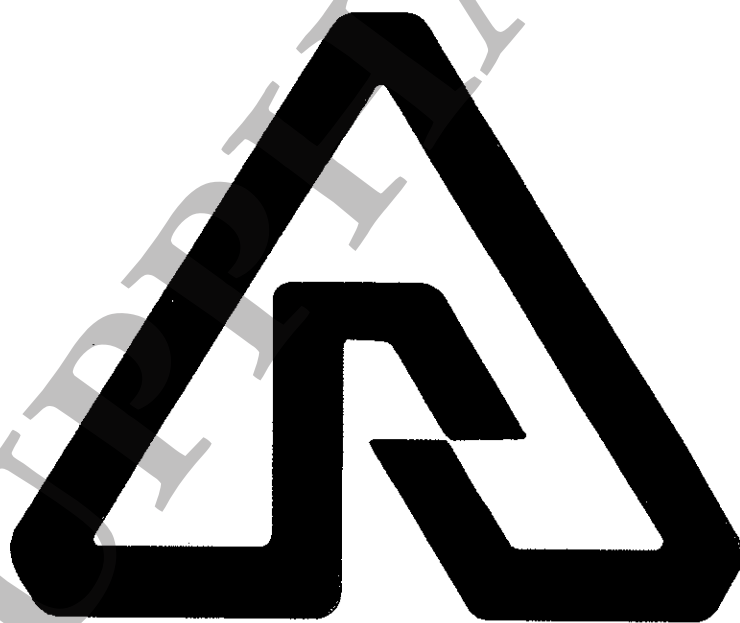

MEDDELANDE FRÅN
**RÄDDNINGSS
VERKET**
1993:1

BRANDSYNEFRISTER
Allmänna råd

Allmänna råd om brandsynfrister;

beslutade 12 mars 1993.

Enligt 15 § räddningstjänstlagen (1986:1102) skall en sådan nämnd som avses i 10 § samma lag svara för att brandsyn och sotning utförs regelbundet. Brandsynen skall enligt 16 § samma lag avse **kontroll av brandskyddet** vid byggnader och anläggningar som bestäms av regeringen eller den myndighet som regeringen utser. I 16 § räddningstjänstförordningen (1986:1107) har regeringen angett de byggnader och anläggningar där regelbunden brandsyn ska förrättas. En myndighet som utövar tillsyn enligt 54 § räddningstjänstlagen kan besluta om brandsyn också i andra fall.

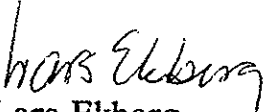
Med stöd av 18 § räddningstjänstförordningen har Statens räddningsverk meddelat föreskrifter (SRVFS 1993:1) om de längsta frister som skall gälla för regelbunden brandsyn. Räddningsverket meddelar härmed följande allmänna råd i anslutning till dessa föreskrifter.

Meddelandet utges efter samråd med Svenska kommunförbundet, Svenska Brandbefälets Riksförbund och Svenska Brandförsvarsförbundet.

Detta meddelande träder i kraft den 1 april 1993 då Statens räddningsverks meddelande 1988:4 upphör att gälla.

Statens räddningsverk

ÅKE LINDSTRÖM

Lars Ekberg
(Enheten för brandskydd)

A. Brandsynens innehåll

En brandsyn bör innefatta en kontroll av att skäligen brandskyddsåtgärder vidtagits.

Brandskyddsåtgärder syftar till att eliminera risker för brand eller skador till följd av brand. Åtgärderna kan vara av teknisk eller organisatorisk karaktär. Åtgärder av teknisk karaktär kan vara anskaffande av utrustning för brandsläckning medan åtgärder av organisatorisk karaktär kan vara utbildning och information.

B. Förkortning av fristerna

Kommunen får med stöd av 18 § räddningstjänstförordningen **meddela föreskrifter** om kortare brandsynefrister än de Räddningsverket föreskrivit. Behovet av sådana föreskrifter bör prövas genom bedömningar av brandriskerna utifrån skäligen krav på personsäkerhet och med beaktande av det allmännas eller grannars intressen. En brandriskbedömning bör innefatta både en bedömning av sannolikheten för en olycka (brand) och konsekvenserna av denna.

Föreskrifterna bör avse en eller flera närmare angivna **objektstyper** som förekommer inom kommunen.

I detta meddelande ges vissa exempel på objektstyper för vilka kommunen kan överväga att **föreskriva** om kortare frister. Detta utesluter inte att kortare frister kan behöva övervägas också i andra fall.

C. Annan brandsyn

En sådan nämnd som avses i 10 § räddningstjänstlagen eller annan tillsynsmyndighet kan besluta om brandsyn även i andra fall än de som framgår av 16 § räddningstjänstförordningen och Räddningsverkets föreskrifter. Behovet av sådan brandsyn, här kallad "annan brandsyn" bör bedömas mot bakgrund av de särskilda omständigheterna **i varje enskilt fall** och med hänsyn till personsäkerheten samt det allmännas eller grannars intressen.

Det kan vara lämpligt att förrätta brandsyn då en ny byggnad tas i bruk. Samma kan vara fallet när en byggnad eller en anläggning tas i bruk för ett nytt ändamål eller byggs om. En särskild risk kan också ha uppmärksamats vid en viss anläggning eller inom objekt av ett visst slag.

Det kan också finnas skäl att förrätta annan brandsyn i samband med publika arrangemang av olika slag. Det kan vara arrangemang där sannolikheten för eller konsekvenserna av en brand kan bli särskilt stora. Sådan annan brandsyn kan genomföras i god tid före det planerade arrangemanget men den kan också med fördel genomföras samtidigt med att den verksamhet som medför de särskilda riskerna pågår inom byggnaden eller anläggningen.

[UPPHÄVD]

D. Allmänna råd till vissa paragrafer i Räddningsverkets föreskrifter (SRVFS 1993:1) om brandsynefrister

Till 1 §

En byggnad eller anläggning där olika verksamheter förekommer, kan behöva indelas i flera brandsyneobjekt med olika långa brandsynefrister.

Till 3-5 §§

Till industrianläggningar bör räknas byggnader och anläggningar där industriell verksamhet i form av tillverkning eller förädling förekommer.

Även vissa anläggningar för reparationsverksamhet eller annan verksamhet av hantverksmässig karaktär bör räknas till industrianläggningar. Om verksamheten är ringa och brandrisken¹⁾ försumbar bör anläggningen dock inte räknas till industrianläggningar.

Lagerbyggnader, lagerlokaler eller upplag som tillhör och inrättas i direkt anslutning till en industriell verksamhet bör inkluderas i samma brandsyneobjekt som den huvudsakliga verksamheten. Även lokaler för andra funktioner som är nödvändiga för verksamheten såsom kontor eller expedition bör innefattas i samma brandsyneobjekt.

Som upplag bör räknas särskilda upplag som inte är lokaliserade i direkt anslutning till en industrianläggning enligt ovan. Det kan röra sig om centralvarulager inom detaljhandeln, grossistvarulager, frys- och kylager, oljeupplag, spannmålslager eller liknande.

Regelbunden brandsyn bör även förrättas inom sådana byggnader eller anläggningar där sannolikheten för en brand är ringa men där en brand kan medföra allvarliga skador på människor, egendom eller i miljön. Så kan vara fallet om en brand kan medföra att särskilt giftiga gaser utvecklas och sprids eller om släckvattnet kan förväntas få sådana egenskaper att man bör planera för att omhänderta vattnet.

Exempel på typer av industrianläggningar och upplag, för vilka föreskrifter om kortare frister kan övervägas, är plast- och färgindustrier, snickerier, sågverk, centrallager, höglager och brädgårdar. Kännetecknande för sådana anläggningar är stor sannolikhet för uppkomst av brand eller svåra konsekvenser vid en brand.

¹⁾ Sannolikheten för en brand och konsekvenserna av en brand

Kortare frister bör även övervägas för anläggningar i vilka ett stort antal människor normalt vistas.

Till 6 §

I fråga om flygplatser, civila såväl som militära, bör den regelbundna brandsynen omfatta kontroll av brandskyddet vid samtliga byggnader och anläggningar som tillhör flygplatsen. Sådana byggnader och anläggningar kan vara passagerarterminaler, hangarer, serviceanläggningar och liknande.

Till 7-8 §§

Med hamn bör förstås varje större anläggning för förtöjning, lastning och lossning av fartyg. Till en hamn hör normalt utrustning i form av kajer, pirar, dockor, kranar m.m. I förekommande fall bör även magasinbyggnader och passagerarterminaler inkluderas i brandsyneobjektet.

Som hamnar bör även räknas anläggningar som är uteslutande anordnade för förtöjning av ett större antal fritidsbåtar.

Större uppläggningsplatser för båtar, särskilt fritidsbåtar, bör normalt anses tillhöra en hamn.

Till 9 §

Regelbunden brandsyn av hotell och pensionat bör omfatta utrymmen som används för eller har samband med sådan hotellrörelse som kräver tillstånd av myndighet.

Annan brandsyn kan behöva genomföras i andra fall där någon form av hotellverksamhet bedrivs.

Till 10 §

Som barnstugor bör räknas varje byggnad eller del av byggnad som är särskilt inrättad som daghem, fritidshem, förskola eller liknande.

Kortare frister kan övervägas för barnstugor som är inrättade i fler än ett våningsplan eller avsedda för ett större antal barn eller för barn i de lägsta åldrarna.

Till 13 §

Elevhem och förläggningar förekommer inom många olika slags anläggningar. Förutom militär- och flyktingförläggningar kan det vara fråga om förläggningar på kursgårdar, lägerskolor, barnkolonier och liknande. Även kriminalvårdsanläggningar bör räknas till denna kategori.

Kortare frister kan övervägas för förläggningar som användes under endast vissa tider under året eller som är så belägna att räddningskårens insatstid är förhållandevis lång. Detta kan vara fallet med barnkolonier och vissa kursgårdar.

Till 14-15 §§

Med vårdanläggning bör förstås anläggning för hälso- och sjukvård eller socialtjänst. Exempel på sådana anläggningar är sjukhus, sjukhem, vårdcentraler, läkarstationer, hälsocentraler, sjukstugor, behandlingshem, rehabiliteringshem, konvalecenthem, vårdhem, hälsocenter och ålderdomshem.

Kortare frister kan övervägas i fråga om vårdanläggningar med ett stort antal vårdplatser.

Till 16 §

Med bostäder och andra byggnader, byggda särskilt för flera äldre eller handikappade med hjälpbehov bör förstås servicehus, gruppboendestäder och andra alternativa boendeformer för äldre eller handikappade med hjälpbehov.

Med andra byggnader bör förstås komplementbyggnader sammanbyggda med eller belägna vid sidan av servicehus. I komplementbyggnader kan finnas samlingssalar, terapilokaler eller liknande.

Kontroll av brandskyddet i servicehus bör i tekniskt avseende omfatta främst en kontroll av brandskyddet i utrymningsvägar och andra gemensamma utrymmen. Brandskyddet i enskilda lägenheter bör, om så anses behövt, kontrolleras endast stickprovsvis.

Med en gruppboende bör avses ett mindre antal bostäder belägna i samma våningsplan,

- som tillsammans utgör en boendeenhet, och
- som har kompletterats med gemensamma utrymmen för matlagning, måltider och samvaro, och
- som tillsammans utgör en större lägenhet (en brandcell), och
- där de boende har tillgång till personalstöd.

En gruppboende för fler än åtta boende, förutom personal, bör räknas som vårdanläggning.

Till 17-19 §§

Till kategorin varuhus bör räknas detaljhandelsanläggningar där nettoarean, dvs arean av det utrymme i anläggningen som är tillgängligt för allmänheten, överstiger ca 300 m².

Kortare frister kan övervägas för t ex varuhus som uteslutande är belägna i annat våningsplan än markplanet.

Annan brandsyn kan behöva utföras i varuhus som etableras endast tillfälligtvis eller i varuhus där verksamheten har förändrats.

Till 22 §

Med motsvarande lokaler och byggnader avses församlingssalar och liknande samt lokaler som inte benämns kyrkor men i vilka religiösa sammankomster förekommer.

Kortare frister kan övervägas för kyrkor och motsvarande lokaler och byggnader som inte uteslutande används för gudstjänst eller liknande ändamål. Detta gäller även för sådana äldre kyrkor i vilka det är oskäligt att vidtaga vissa tekniska brandskyddsåtgärder med hänsyn till kulturhistoriska värden.

Till 23 §

Exempel på samlingslokaler som denna föreskrift kan tillämpas på är aulor, danslokaler, studielokaler, sporthallar och andra lokaler för fritidssysselsättning.

Till 25-26 §§

Andra anläggningar inom denna kategori än de i föreskriften särskilt omnämnda kan vara andra kommunikationsanläggningar än flygplatser, större garage, överbyggda gårdar och gator samt utomhusläktare.

Som objekt tillhörande tillämpningsområdet för 26 § bör räknas utomhusläktare avsedda för fler än 600 personer om läktarna innehåller andra utrymmen och är utförda av i huvudsak brännbart material. Läktare utförda av i huvudsak obrännbart material bör också räknas hit om de är avsedda för fler än 1000 personer och innehåller utnyttjade utrymmen under läktaren.

Till 27 och 28 §§

Som särskilt brandfarliga byggnader och anläggningar bör endast anses sådana objekt som inte kan hänföras till någon annan kategori av brandsyneobjekt.

Med hänsyn till omständigheterna i de enskilda fallen får en närmare prövning göras lokalt av vilka specifika objekt som skall räknas hit. Prövningen bör göras genom bedömningar av brandrisker utifrån skäliga krav på personsäkerhet och med beaktande av det allmännas och grannars intressen.

Exempel på byggnader och anläggningar som bör räknas till denna kategori är kärnkraftverk och andra kraftverksanläggningar, vissa bergrumsanläggningar, vissa bensinstationer, större lantbruksanläggningar samt mindre detaljhandelsanläggningar där förvaring av större mängder brandfarliga varor förekommer.

I vissa fall kan det bli aktuellt att välja mellan att placera in ett objekt i denna kategori eller att i stället vid behov förrätta annan brandsyn. Exempel på fall där det sistnämnda alternativet kan väljas är lantbruk med högst fem anställda och där omfattande djuruppfödning inte förekommer.